

Laqgħa Grupp ta' Hidma Parlamentari fuq id-dijabete	
No. 6	
Data	13 t'Ottubru, 2014
Ħin	1930hrs
Post	Kamra tal-Kumitati, Parlament

Attendenza:

Godfrey Farruġia, Simon Busuttil, Marthese Portelli, Frederick Azzopardi, Claudio Grech, Deo Debattista, Michael Gonzi, Claudette Buttigieg, Marlene Farruġia, Kevin Mizzi

Mistiedna:

L-Kummissarju Ewropew għas-Sahħa u Konsumatur Dr. Tonio Borg

Id-Deputat DG SANCO Martin Seychell

Minuti:

IC-Chairman tal-Kumitat Godfrey Farruġia ta merbħa lill-Kummissarju Ewropew għas-Sahħa u l-Konsumatur Dr.Tonio Borg u d-deputat DG SANCO is-Sur Martin Seychell u rringrazzawom ta' l-interess li jindirizzaw lill-kumitat.

Dr. Farrugia qal li bil-kontribuzzjonijiet li ser jingħataw matul il-laqgħa il-grupp ta' hidma ser ikun sema' total ta' 17 -il kontribuzzjoni. Dawn saru minn varji persuni, primarjament professjonisti fil-qasam tad-dijabete minn April 2014, id-data meta gie varat il-kumitat fuq inizjattiva tal-Kap ta' l-Oppożizzjoni Dr. Simon Busuttil.

Huwa qal li din l-informazzjoni hija ta' utilita' u wiegħed li ser tiġi mixtarra sew, birakkomandazzjonijiet li ħarġu ikunu riflessi f'dokument li jipproponi mudell ta' liġi għall-implimentazzjoni ta' politika Nazzjonali fuq id-Dijabete f'Malta. Dan il-mudell ser isir f'forma ta' Private Members Bill imressaq mid-deputati kollha membri tal-kumitat miz-żewġ naħat tal-Kamra.

Huwa ħabbar li l-publikazzjoni tad-dokument ser issir lejn l-aħħar ta' dan ix-xahar.

Fil-prezentazzjonijiet tiegħu, il-Kummissarju Borg emfasizza fuq is-sensittivita' tal-problema ta' l-inċidenza tad-dijabete li tolqot 382 miljun persuna fid-dinja. Huwa qal li l-medja ta' l-inċidenza Type 2 fl-Ewropa hija ta' 8.2% filwaqt li dik f'Malta hija ta' 9.5%.

Il-Kummissarju saħaq fuq l-importanza li l-problema tiġi ndirizzata kmieni kemm jista jkun sabiex l-kura ttiprovdi għajxien dicenti lill-persuna konċenata, b'dixxiplina fuq attivita' fiżika u nutrizzjoni b'mod partikulari.

Huwa semma' li l-UE għad m'għandiex strategija għall-inċidenza tad-dijabete, b'differenza mill-marda tal-kanċer.

Fi kliemu huwa kkritika wkoll l-inċidenza qawwija ta' obezita' fl-irġiel Maltin, kundizzjoni oħra li toħloq aktar komplikazzjonijiet ta' saħħa apparti d-dijabete.

Is-Sur Martin Seychell kompli fuq dak li qal il-Kummissarju Borg, u rrijafferma dak li qal fuq kumplikazzjonijiet ta' mard li jkun kkwawzati minhabba xulxin.

F'dan ir-rigward huwa informa lill-Grupp li l-UE kienet varat *Joint Action* snin ilu ta' tagħlim receiproku minn pajjiżi membri permezz ta' *'good practice'*. Huwa qal li €9 miljun ġew ivvutati biss fuq il-kundizzjoni tad-dijabete. Is-Sur Seychell saħaq li b'dan il-mod l-UE tkun tista tagħmel progress konkret jekk l-azzjonijiet ikunu tassew koordinati u ppjanati ġaradarba li lkoll nafu l-fatturi ta' riskju li jwasslu għal-Dijabete Type 2.

Id-deputat DG SANCO irrijafferma l-importanza ta' kooperazzjoni shiħa bejn il-pazjent u t-tabib sabiex il-kura taħdem, xi haġa li hija riflessa fi 15 –il pjan Nazżjonali ta' membri stati fl-UE.

Huwa kompla jgħid li 80% tal-piż fuq mard fl-Ewropa huwa mard kroniku u ammetta li 3% mill-budget Ewropew għall-prevenzjoni huwa baxx ħafna. Apparti dan huwa saħaq li l-industrija ta' l-ikel tista tagħmel aktar u esprima qbil mal-Kummissarju Ewropew li ma jistax ikun li *junk food* jibqa jkun orħos minn ikel tajjeb għas-saħħa jekk nippretendu li l-inizjattivi tagħna jkunu ta' suċċess. Huwa appella għal aktar responsabbiltà mill-industrija f'dan is-sens.

Martin Seychel tkellem fuq l-importanza ta' l-E-Network sabiex ikun hemm monitoraġġ kostanti fuq il-pazjenti u appella għal rieda politika ta' *'good governance'* favur azzjoni fit-tul li tħalli effett.

Matul **id-diskjussjoni** tqajjmu kwistjonijiet marbuta ma' l-effiċjenza tal-E-Health, xi haġa li trid tiġi assicurata b'mod speċjali wkoll mill-professjonisti, fejn il-Kummissarju rrefera għal sistema tajba ferm adottata fit-Tramuntana ta' l-irlanda. Il-Kummissarju Borg ammetta li l-mizuri fiskali kienu l-aktar mezz effettiv kontra t-tipjip. Madakollu huwa qal li jekk tgholli l-prezz għal xi haġa ħażina trid tkun akkumpanjata minn trahħis fil-prezz għal xi haġa tajba. Huwa spjega li minkejja li l-UE m'għandiex Strategija Ewropew fuq id-Dijabete, ġew minfuqa €400 miljun fuq Ricerka u Innovazzjoni bejn l-2007 u l-2013.

Bħala konkluzjoni l-Kummissarju Borg kkongratula l-Grupp ta' Hidma tax-xogħol u kontribut mingħajr għamad partigġjan fl-interess tal-pazjent. Huwa saħaq li jemmen ħafna f'dak li jgħidu *"We are what we eat"* u appella għall-għarfien xieraq biex il-pazjent jikkoopera mal-professjonist u l-politiku jassigura li mizuri fiskali, għarfien fuq is-saħħa u programmi ta' prevenzjoni jibqgħu pilastru fundamentali sabiex l-inċidenza tad-dijabete tiġi ndirizzata bis-serjeta'.